

۵

تفسیر مبین

انفال و توبہ

سید علی غیوری

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تفسیر مبین

انفال و توبہ

سیّد علی غیوری

مؤسسہ خیرہ باقیات الصالحات

فهرست مطالب

۱۰	مقدمه
	سوره‌ی انفال
۱۳	فضیلت تلاوت
۱۴	معنا و مفهوم انفال
۱۵	مشخصه‌های اصلی مؤمنان
۱۶	منزلت مؤمنان نزد خداوند
۱۷	ملاک احکام
۱۸	مجادله با پیامبر ﷺ
۱۹	اولین جنگ مسلمانان
۲۱	امدادهای غیبی
۲۳	باران آرامش
۲۴	لشکر رعب
۲۶	فرمان ایستادگی و مقاومت
۲۷	امدادهای غیبی در جنگ
۳۰	اطاعت از خدا و رسول خدا ﷺ

- ۳۲ راه خدا و رسول، راه زندگی واقعی
- ۳۴ خطرات فراگیر
- ۳۶ امدادهای الهی
- ۳۷ امانتداری، شعار مسلمانان
- ۳۸ انسان در عرصه‌ی آزمایش
- ۳۹ تأثیرات تقوی
- ۴۰ توطئه‌ی ترور پیامبر ﷺ
- ۴۲ اصرار بر باطل!
- ۴۲ دعا‌های نابخردانه
- ۴۳ چرا عذاب نشدند؟
- ۴۴ چرا شایسته‌ی عذابند؟
- ۴۶ پیامدهای وخیم مبارزه با خدا
- ۴۸ نبرد تا حذف فساد و فتنه
- ۴۹ خداوند، پشتیبان مؤمنان
- ۵۰ خمس از ارکان ایمان
- ۵۲ کاری که خدا خواست
- ۵۴ چگونه خداوند، مسلمانان را یاری کرد؟
- ۵۶ شکیبایی و مقاومت، رمز پیروزی
- ۵۷ انگیزه‌های ناپایدار و ویرانگر
- ۵۹ کار شیطان در مصاف حق و باطل
- ۶۰ منافقان سست بنیاد
- ۶۱ فرشتگان الهی در جنگ بدر
- ۶۲ عقوبت دشمنان حق برای چیست؟
- ۶۳ چگونه نعمت‌های یک ملت متحوّل می‌شود؟

۶۵	بدترین جنبندگان
۶۷	مرز پایداری بر پیمان
۶۸	آمادگی دفاعی
۷۰	صلح یا جنگ!؟
۷۰	هوشیاری مؤمنان
۷۱	دوستی مؤمنان، نشانه‌ی لطف خدا
۷۲	خداوند، نیرومندترین یاور
۷۳	نقش ایمان در جنگ
۷۶	به دشمن فرصت ندهید!
۷۸	مسأله‌ی غنائم جنگ
۷۸	پیامی از خداوند به اسیران
۸۱	مجاهدان در راه خدا
۸۲	عواقب بی توجهی به پیوند با مؤمنان
۸۳	شاخصه‌ی مؤمنان حقیقی

فهارس:

۸۸	فهرست منابع تفسیری
۹۱	فهرست منابع روایی
۹۲	فهرست موضوع احادیث
۹۳	فهرست تراجم مفسرین

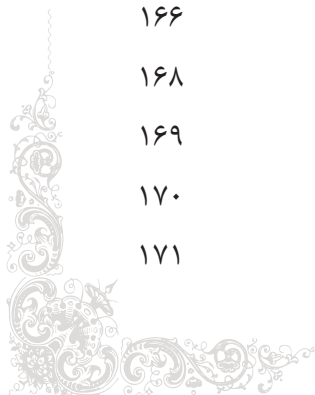
سوره‌ی توبه

۱۰۱	چند نکته درباره‌ی این سوره
۱۰۴	فرصتی برای اندیشه و اصلاح

- ۱۰۵ حج اکبر
- ۱۰۶ وفاء به پیمان با وفاداران
- ۱۰۷ آخرین فرصت
- ۱۰۸ اسلام، دین مهر
- ۱۰۹ شرط پایداری بر پیمان
- ۱۱۱ شرط پذیرش در اسلام
- ۱۱۲ سزای عهدشکنان و طعنه‌زنندگان به دین
- ۱۱۴ پیروزی مؤمنان
- ۱۱۵ دنیا، عرصه‌ی آزموده شدن
- ۱۱۶ چه کسانی از آبادانی مساجد بهرمنند می‌شوند؟
- ۱۱۹ ایمان به خدا و روز جزاء، بالاترین کمال
- ۱۲۰ رستگاران
- ۱۲۲ مرز دوستی‌ها
- ۱۲۳ عکس‌العمل قریش پس از تحریم ورود مشرکین به مسجد الحرام
- ۱۲۴ کمک‌های خداوند به مسلمانان
- ۱۲۶ نسیمی از بهشت
- ۱۲۷ اتکاء بر فضل و کرم خداوند
- ۱۳۰ ادعاهای دروغ!
- ۱۳۱ رَبِّ واقعی کیست؟
- ۱۳۲ نور خدا، همیشه تابنده
- ۱۳۳ اسلام، دین جهانی
- ۱۳۵ احبار و رهبان در بیراهه
- ۱۳۶ ثروت‌هایی که حَقِّشان اداء نشد!
- ۱۳۷ ماه‌های حرام، راهی برای اصلاح

- ۱۴۰ سنگین و وامانده!
- ۱۴۱ یارِ بی‌همتا
- ۱۴۳ با تمام وجود برای خدا
- ۱۴۴ مشخصه‌ی منافقان
- ۱۴۶ مشخصه‌ی مؤمنان
- ۱۴۷ منافق، محروم از رحمت الهی
- ۱۴۸ منافقان، دشمنان پنهان
- ۱۵۱ مشخصه‌های دیگر منافقان
- ۱۵۱ نگاه متوکلانه به زندگی
- ۱۵۲ دو راه پیروزمندانه
- ۱۵۳ پیامدهای نفاق
- ۱۵۵ شگفت‌زده نشوید!
- ۱۵۶ از مشخصه‌های دیگر منافقان
- ۱۵۸ نیازمندان صدقات
- ۱۶۰ گوش شنوای اُمّت
- ۱۶۱ سوگند دروغ منافقان
- ۱۶۲ عاقبت دشمنی با خدا و رسول ﷺ
- ۱۶۲ توطئه‌ی منافقان در راه مدینه
- ۱۶۵ رفتار منافقان در جامعه
- ۱۶۶ سرانجام منافقان و کفار
- ۱۶۸ رفتارهای مشترک منافقان و کافران اُمم پیشین
- ۱۶۹ رفتار مؤمنان در جامعه
- ۱۷۰ سرانجام سعادت‌مندان‌ی مؤمنان
- ۱۷۱ خط مشی پیامبر ﷺ در رفتار با منافقان و کافران

- ۱۷۲ نعمت‌های از دست رفته‌ی منافقان
- ۱۷۴ داستان مردی که از پیامبر ﷺ ثروت خواست!
- ۱۷۶ یک حقیقت ناب
- ۱۷۷ عیب‌جویی از ویژگی‌های منافقان
- ۱۷۸ وخامت حال منافقان
- ۱۷۹ شادمانی پرمخاطره
- ۱۸۲ محرومان از جهاد و لطف الهی
- ۱۸۴ دست‌آورد رفتار منافقان
- ۱۸۵ مؤمنانِ سعادت‌مند
- ۱۸۶ عذر تراشان
- ۱۸۷ بخشوده شدگان
- ۱۸۹ بازماندگان کج‌اندیش
- ۱۹۱ سوگندهای دروغ منافقان
- ۱۹۲ کافرتر و منافق‌تر از دیگران!
- ۱۹۴ بادیه‌نشینان با ایمان
- ۱۹۵ پیشگامان ایمان
- ۱۹۶ منافقانِ پنهان!
- ۱۹۷ امید نجات
- ۱۹۸ صدقه، راهی به سوی پاکی
- ۱۹۹ خداوند توبه‌پذیر
- ۲۰۰ اصل اجتناب‌ناپذیر در رفتارهای انسان
- ۲۰۲ مسجد ضرار، مسجد کفر و نفاق
- ۲۰۵ بنیان‌های استوار
- ۲۰۶ بنیان‌های سست و اضطراب‌آور

۲۰۷	آنچه خداوند به مؤمنان می دهد!
۲۰۹	صفات مؤمنان حقیقی
۲۱۱	جایگاه ابدی مشرکان
۲۱۲	یک مسأله
۲۱۳	عالی ترین ارتباط در هستی
۲۱۴	گذشتِ خداوند
۲۱۶	توبه کنندگان
۲۱۷	همراه با راستگویان!
۲۱۸	پایداری و استقامت
۲۱۹	پاداش استقامت در راه حق
۲۲۰	هجرت برای فهم عمیق دین
۲۲۲	شیوه‌ی نبرد با کفار
۲۲۳	پیوند نزول قرآن با دل‌ها
۲۲۴	هنگام آزمایش
۲۲۴	منافقان نادان
۲۲۵	ویژگی‌های روحی پیامبر نسبت به مردم
۲۲۶	تکیه گاه اصلی پیامبر ﷺ

فهارس:

۲۲۹	فهرست منابع تفسیری
۲۳۱	فهرست منابع روایی
۲۳۳	فهرست موضوع احادیث

بسمه تعالی

مقدمه

دوران حکومت پهلوی، عصر تضعیف ایمان و مظلومیت عملی تعالیم قرآن بود. قرآن در آن عصر، زینت مجالس ختم، شکستن طلسم و جادو و سرانجام در کنار آئینه و شمعدان در خانه‌های نو و سر سفره عقد برده می‌شد، آیا قرآن برای همین بر رسول گرامی اسلام ﷺ نازل شده بود؟! آیا قرآن، کتاب زندگی و مرام‌نامه‌ی جامعه‌ی مؤمنان نیست؟ آیا این نیست که رسول گرامی خدا ﷺ فرمود: «قرآن، خط ماندگار روشنایی و شاهراه هدایت و دست‌یابی به قله‌های کمال است، هرکس قرآن را در زندگی پیش رویش قرار دهد و از تعالیم آن بهره‌گیرد به بهشت راه یابد. قرآن راهنمای انسان به بهترین راه زندگی سعادت‌مندانه است»^۱.

برای اینکه از تعالیم قرآن بهره‌های شایسته ببریم باید به خوبی آن را بشناسیم، درباره‌ی آیاتش نیک بیندیشیم و زندگی‌مان را با تعالیمش هماهنگ ساخته و قرآن را محور تصمیمات مهم زندگی قرار بدهیم.

بی‌تردید قرآن، نور است و می‌تواند انسان را از تاریکی‌ها و اسارت منیّت‌ها، خودخواهی‌ها و هواپرستی و ... نجات بخشد.

سعی ما در این تفسیر بر آن بوده تا مهم‌ترین مسایلی که در آیات شریفه قرآن

۱. فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ فَإِنَّهُ شَافِعٌ مُشَفَّعٌ وَ مَاحِلٌ مُصَدَّقٌ وَ مَنْ جَعَلَهُ أَمَانَةً قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ وَ مَنْ جَعَلَهُ خَلْفَةً قَادَهُ إِلَى النَّارِ وَ هُوَ الدَّلِيلُ يَدُلُّ عَلَى خَيْرِ سَبِيلٍ ... - الكافي، ج ۲، ص ۵۹۸، كتاب فضل القرآن، حديث ۲.

کریم مطرح شده است را برای عموم برادران و خواهران ایمانی توضیح بدهیم و به ساده‌ترین بیان به صورت مستند به مدارک حدیثی تشریح کنیم.

خوب به خاطر دارم که نقطه‌ی آغازین تفسیر آیات شریفه قرآن کریم از زمانی که به مدت سه سال در سیرجان توسط حکومت ظالمانه‌ی پهلوی در تبعید بوده‌ام، شروع شد که سعی بر آن بود در عین سادگی نکاتی بیان شود که نگاه ما را نسبت به آیات قرآن کریم، دقیق‌تر و عمیق‌تر سازد و راه‌های نیکی و صلاح را به ما نشان بدهد.

یاد آن روزهای پرتکاپویی که عاشقانه گاه تا اذان صبح مطالعه و کار می‌کردم و گاه با صدای اذان متوجه می‌شدم، همیشه برایم خاطره‌انگیز است. امید است این تلاش علمی، مورد قبول خداوند متعال و مورد عنایت امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) قرارگیرد.

در پایان از همه عزیزانی که در معاونت فرهنگی و پژوهشی مؤسسه خیریه باقیات الصالحات مرا در ارائه عالمانه این اثر یاری کرده‌اند، صمیمانه قدردانی کرده و از خداوند بزرگ، توفیق ایشان را مسألت می‌نمایم. خداوند، ما را با قرآن و امنای قرآن محشور فرما.

سید علی غیوری

